

SOK en Stichting ir. D.C. van Schaik Postbus 2235 6201 HA Maastricht

Het SOK-bestuur:

Ton Breuls	Voorzitter	00-3212454059	<i>tbreuls@skynet.be</i>
Rik Bastiaens	Secretaris	00-3212-210639	<i>rik.bastiaens@pandora.be</i>
Joep Orbons	Bibliotheek en docu-centrum	043-361 87 93	<i>jorbons@xs4all.nl</i>
Norbert Hensing	Activiteitscoördinator	00-324-2751356	<i>nhensing@belgacom.net</i>
Erik Honée	Studiebegeleider	043-325 61 10	<i>honee_houben@onetelnet.nl</i>

E-mail SOK:

sok@nhgl.org

De SOK is geassocieerd met "Subterranea Britannica". www.subbrit.org.uk

Bestuur Stichting ir D.C. van Schaik:

Joep Orbons	Voorzitter	043 - 361 87 93	<i>jorbons@xs4all.nl</i>
Desirée Schoenmakers	Secretaris	043 - 321 65 06	<i>d.schoenmakers@wanadoo.nl</i>
Pierre Hardy	Penningmeester	043 - 363 75 91	<i>pfg.hardy@hetnet.nl</i>
Wilfred Schoenmakers	Bestuurslid	043 - 344 07 41	<i>W.Schoenmakers@mw.unimaas.nl</i>

E-mail Stichting ir. D.C. van Schaik:

vanschaikstichting@nhgl.org

Technische commissie Stichting ir D.C. van Schaik:

Olav Hensing, Plateauweg 7, 6212 EA Maastricht, Telefoon: 043 - 3218473

Redactie SOK-Mededelingen:

Ton Breuls, Bovenstraat 28, B 3770 Kanne/Riemst, Telefoon: 00 - 3212454059

Redactie SOK-Info:

Fons Leunissen, Wijnbesstraat 105, 6543 TL Nijmegen, Telefoon: 024 - 3781820
E-mail: sok-info@planet.nl

De SOK op Internet:

www.sok.nl

SOK-ledenpasjes:

SOK-leden kunnen een SOK-lidmaatschapspasje krijgen dat een jaar geldig is. De aanvraag moet vergezeld van een pasfoto bij de secretaris worden ingediend.

SOK-Ledenavonden:

SOK-Ledenavonden worden iedere 2^e vrijdag in de maanden januari, maart, mei, september, en november gehouden in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht. Aanvang 19.30 uur.

Groeven SOK en Stichting ir. D.C. van Schaik:

De SOK en Stichting ir. D.C. van Schaik hebben diverse groeven in beheer of een collectieve vergunning voor een groeve. Informatie in verband met het bezoeken van deze groeven is te vinden op de laatste pagina van deze SOK-Info.

Voorpagina: Ondergronds landschap in de Zonneberg (foto: Rob Heckers).

Adressen, mededelingen en oproepen

Aspirant-leden als lid aanvaard door het bestuur:

Ger Beckers, Peter Brull, Walther van der Coelen, Frans Coolen, Marc Derix, Henry Geraerds, Henk Heijligers, Paul Jonas, Olaf op den Kamp, Theo Kostons, Peter Lina, Silvana Lochi, Jo Schrijnemakers, Aldo Voute, Jean Weijers, Marcel Weiland, Ger Wishaupt, Herbert Zwick.

Nieuwe aspirant-leden:

Jola Weiland-Dekkers, Heggestraat 11, 5664 BE Geldrop. Telefoon: 040-2858334, e-mail: *m.weiland2@chello.nl*

Jacquo Silvertant, Akerstraat 14c, 6221 CL Maastricht. Telefoon: 043-390098, e-mail: *jsilvertant@yahoo.com*

Nieuw e-mailadressen:

Peter Jennekens: *p.e.e.jennekens@home.nl*

Erik Honée: *erik.honee@home.nl*.

Adreswijzigingen:

Han Bochman, Sibberkerkweg 97, 6301 AV Sibbe. Telefoon: 043-6010158.
gsm: 06-12142949

Theo Kostons, Plantagobeemd 6, 6229 WK Maastricht. Telefoon: 043-3614471

Programma ledenavond vrijdag 9 januari 2004

Vrijdag 9 januari 2004 is er weer ledenavond in het Natuurhistorisch Museum Maastricht. De aanvang is om 19.30 uur en het programma is (onder voorbehoud) als volgt:

- Presentatie van Joep Orbons samen met Roland Bekendam over de actualiteit: De verzakking van de Luikerweg op de St. Pietersberg
- Film over "Mergel bij Malta" van Jaap Brandsma
- Presentatie van Joep Orbons over Gewandgroeves en oproep voor beheerder voor deze groeven
- Pauze! (Jawel, dat gaan we ditmaal eens proberen!)
- Filmpjes van Jacques Diederer
- Gelegenheid tot het stellen van vragen aan het bestuur

De avond wordt besloten met het traditionele bezoek aan het museumcafe.

Norbert Hensing, activiteitencoördinator

Redactioneel

Allereerst wensen wij alle SOK-leden en hun aanhang nog een voorspoedig 2004. De SOK-redactie hoopt dat ze in het komend jaar net zo fantastisch ondersteund zal worden met informatieve, interessante en vermakelijke bijdragen van de leden als in het afgelopen jaar. De SOK-Info, die ooit begon als één A4-tje, is dankzij al dat voortreffelijke materiaal uitgegroeid tot een ledenmagazine, dat nu bijna bij elke editie vierentwintig pagina's telt. Redactie en SOK-bestuur hebben kort geleden besloten om hier de grens te trekken en het blad niet verder te laten uitdijen. Een nóg dikkere SOK-Info zou gewoonweg te veel werk en geld gaan kosten en zou haar primaire doel als nieuwsbrief te ver overstijgen. Ga hierom echter alsjeblieft niet minderen met het inzenden van bijdragen, want we willen de beschikbare vierentwintig pagina's zo veel mogelijk benutten en we zijn beslist nog niet op een punt aanbeland, dat we materiaal moeten weigeren wegens plaatsgebrek.

Het vorige jaar eindigde behoorlijk turbulent, wat ondergrondse zaken betreft, en het dieptepunt (letterlijk en figuurlijk) was natuurlijk de verzakking van een stuk Luikerweg en de daaropvolgend brute amputatie van de gangen onder Fort Sint Pieter van de rest van Noord. In de media werd veel aandacht besteed aan deze onomkeerbare chirurgische ingreep en er werd via ingezonden brieven door allerlei zelfbenoemde deskundigen heftig "gevreigeld" over de mogelijke oorzaak van de instorting. De rubriek "Meet The Underground Press" laat nog eens in het kort de belangrijkste berichtgeving over de ramp de revue passeren en is ditmaal dus uitzonderlijk uit de kluiten gewassen. Verder waren er nog zoveel andere interessante groevenieuwtjes, dat Press-redacteur Ton Breuls de voor dit jaargetijde gebruikelijke journalistieke hoogstandjes over de kerstmarkten voorlopig nog maar even in zijn knipselmap liet.

In dit nummer ontbreekt helaas de door iedereen zeer gewaardeerde vaste rubriek "Bezoekers Opgespoord". Auteur John Caris had te kampen met een nijpend gebrek aan tijd, maar we hopen van harte dat hij in de toekomst weer van de partij kan zijn. Gelukkig leverden Martin Hoogerwerf en Jaap Brandsma toevallig een geschikte vervanging voor de "Bezoekers" met hun artikel over een raadselachtig chronogram in de Zonneberg,

Het item over een merkwaardige muntenvondst in de Zonneberg toont maar weer eens aan, dat het niet alles goud is, wat er blinkt en dat diegene die het kleine niet eert, het grote niet weerd is. De gevonden schat bleek uiteindelijk veel meer waard te zijn, dan haar goudgehalte, want de in het gangenstelsel aanwezige berglopers werden namelijk op aangename wijze verbreederd door de opbrengst. Of dat ook het geval zou zijn geweest als de twee merkwaardige beeldjes, die bij de munten werden gevonden, werkelijk hadden behoord tot de legendarische verborgen schat van de Zilveren Apostelen, is nog maar zéér de vraag....

Tot slot willen we nog eens extra de aandacht vestigen op de in dit blad aangekondigde cursus "Onderzoeksverslagen Schrijven". Het is immers voor een studiegroep als de onze van cruciaal belang dat de onderzoekers hun bevindingen middels goed doortimmerde publicaties vastleggen in de SOK-Mededelingen. We hebben er al vaker op gehamerd: wie schrijft, die blijft! Het is verder een oud gezegde dat de pen machtiger is dan het zwaard, maar er wordt daarin nagelaten

te vermelden dat ze ook veel moeilijker te hanteren is. Zo'n schrijfcursus is dus zeer aan te bevelen voor SOK-leden, die nog niet veel ervaring hebben met dat precisiewapen en van plan zijn het in de nabije toekomst ter hand te nemen...

De redactie

Oproep: Groevebeheerder gevraagd voor de Gewandgroeven

Zoals altijd, wanneer er een nieuwe groeve (zie SOK-Info 107) aan de Van Schaïkstichting wordt toevertrouwd, wordt er een tijdelijke beheerder benoemd totdat een definitieve beheerder gevonden is. In dit geval is Joep Orbons als tijdelijke beheerder aangesteld. Het bestuur van de Van Schaïkstichting doet nu dus een oproep aan SOK-leden die zich beschikbaar willen stellen als definitieve beheerder van de Gewandgroeven. Deze functie, die alleen door een SOK-lid mag worden bekleed, houdt de volgende taken in:

- Regelen van de toegang tot de groeven. Iedereen die de groeve wenst te betreden, moet daarover een afspraak maken met de groevebeheerder.
- De groevebeheerder controleert minstens éénmaal per twee weken de groeven. Verslagen van deze bezoeken worden in het groevelogboek opgenomen. Onregelmatigheden dienen onmiddellijk bij het bestuur van de stichting gemeld te worden.
- De beheerder is verantwoordelijk voor klein onderhoud aan de groeven. Dat houdt onder andere in dat hij sloten moet vervangen en repareren en opruimwerkzaamheden moet doen in de groeve. De Technische Commissie van de stichting kan desgewenst een helpende hand bieden bij deze werkzaamheden.

Tot slot: De toekomstige beheerder van de Gewandgroeven dient er rekening mee te houden dat deze groeven midden in een bosgebied liggen dat niet gemakkelijk toegankelijk is. Een goede lichamelijke conditie is dus absoluut noodzakelijk

Een uitgebreide taakomschrijving voor groevebeheerders is verkrijgbaar bij het secretariaat van de Stichting ir. D.C. van Schaïk. Het bestuur ontvangt graag vóór 29 februari 2004 schriftelijke reacties van SOK-leden die in aanmerking denken te komen voor de functie van beheerder van de Gewandgroeven. Adres: Postbus 2235, 6201 HA Maastricht. Voor vragen en informatie kunt u natuurlijk altijd terecht bij ondergetekende.

Joep Orbons, voorzitter Stichting ir. D.C. van Schaïk

Oproep: Vrijwilligers gevraagd voor werkzaamheden bij de Gewandgroeven

De Gewandgroeve wordt inmiddels beheerd door de Van Schaïkstichting. De tijdelijk beheerder, Joep Orbons, heeft al een paar hoogst noodzakelijke eerste werkzaamheden aangepakt en vast een paar andere voorbereid. Samen met de Technische Commissie is een uitgezaagde spijl in het hek van de onderste Gewandgroeve teruggezet en is het slot van de bovenste Gewandgroeve aangepast. Daarmee is de Gewandgroeve echter nog niet geheel veilig. Het ko-

mend voorjaar willen wij het hekwerk in het bos rondom de bovenste Gewand-groeve repareren. We kunnen dit doen door op de plaats van het oude hekwerk - waar dat nodig is - nieuwe paaltjes in de grond te slaan en dan het bestaande hek, dat grotendeels plat ligt, weer tegen die paaltjes te bevestigen. Verder zullen we dan de kapotte stukken hek repareren of vervangen.

Welke SOK-leden zouden ons willen helpen met dit veldwerk? Wij willen de klus gaan doen op een zaterdag in het komend voorjaar. Hoe meer handen, hoe sneller en hoe leuker het werk zal zijn. Als je belangstelling hebt, meldt je dan bij Joep Orbons, Holdaal 6, 6228 GH Maastricht, 043-3618793. Zodra de exacte datum bekend is, zal contact met je worden opgenomen om te kijken of de gekozen datum uitkomt.

Joep Orbons, voorzitter Stichting ir. D.C. van Schaik

SOK-cursus: Schrijven van onderzoeksverslagen

SOK-leden kunnen zich desgewenst opgeven voor de cursus „Onderzoeksvaardigheden“. Deze cursus gaat in op het schrijven van onderzoeksverslagen met als doel publicatie. Waar moet je beginnen? Wat zijn hoofd- en deelvragen? Hoe pak je het allemaal aan? Wat is een notensysteem? Hoe verwerk je noten in je verslag?

Zoek je naar een antwoord op één of meer van bovenstaande vragen, geef je dan snel op! Het niveau is gericht op "beginners", dus op iedereen die geen ervaring heeft in het schrijven van verslagen. Leden die al wat schrijverfaring hebben, zijn echter ook van harte welkom. En als je gewoon eens vrijblijvend wilt komen kijken, dan kan dat natuurlijk ook!

De opzet is om met kleine groepen te werken en indien noodzakelijk, zullen er dus meerdere groepjes worden gevormd. Het is de bedoeling dat de cursus gegeven wordt in ons honk, het Natuurhistorisch Museum Maastricht. Er zullen een drietal bijeenkomsten plaatsvinden die circa één uur duren. Voor cursusmateriaal wordt gezorgd. Nadat je je hebt opgegeven, spreken we af wanneer je wordt verwacht. Hopelijk tot dan!

Opgeven het liefst per e-mail: erik.honee@home.nl. Mocht dat niet mogelijk zijn, dan via het telefoonnummer: 043-3256110 .

Erik Honée, studiebegeleider

Verslag ledenavond 14 november 2003

Er hadden zo'n veertig personen de weg gevonden naar het Natuurhistorisch Museum Maastricht, waar de SOK-ledenavond zoals gebruikelijk om half acht begon. Joep Orbons opende de avond met enkele huishoudelijke mededelingen, waarna hij overging tot de formele afsluiting van het SOK-jubileumjaar.

Joep had een bijzonder filmpje uit 1975 meegebracht. Het was eigenlijk geen film in de ware zin des woords, want het waren slechts "losse shots", die in de Zonneberg gemaakt waren door een Limburgse smalfilmclub. Die stukjes film werden daarna samengevoegd tot een geheel, maar helaas weet niemand waar die gemonteerde film gebleven is, zodat wij genoeg moesten nemen met onsamenhangende losse shots.

Uiteraard werden er veel vragen gesteld over de instorting/verzakking in Noord, waar op dat moment de kranten mee volstonden. Gelukkig kon Joep enkele journalistieke onwaarheden ontzenuwen.

Wim van Schaik presenteerde een map met tekeningen die hij gemaakt heeft tijdens zijn ontelbare bezoeken aan het ondergrondse. Dat Wim een artistieke aanleg heeft, was voor velen een complete verrassing en de belangstelling was dus erg groot. De map met reproducties kan men bij Wim van Schaik inzien en kopen. Ze is niet goedkoop, maar wel erg fraai en echt iets voor de liefhebber.

Jan Spee verraste ons door enkele van zijn beroemde themaboeken (fotoalbums met toegevoegde teksten) te laten rondgaan. De boeken die hij ditmaal toonde, gingen over de SOK-activiteiten. Als u de themaboeken nog niet kent, neem dan eens contact op met Jan, want ik weet zeker dat hij ze u graag zal laten zien.

Joep Orbons presenteerde een diaserie van de bekende Engelse Chisslehurst Caves, waarvan we hoofdzakelijk de toeristische entourage te zien kregen. Want toeristisch is het daar, de Valkenburgse kerstmarkten zijn er niets bij!

Uiteraard was er ook een diapresentatie door Joep (jaja, een bezig baasje, die Joep) over de Gewandgroeve die sinds kort in beheer is bij de van Schaikstichting.

Joep (daar is ie alwéér!) presenteerde ook nog een diashow van het "Maasdal Ondergronds Weekend", een tocht die door leden van de SOK en van onze zusterorganisatie Subterranea Britannica werd gehouden langs een aantal groeven in het Maasdal (o.a. Malogne, Spienne, Blegny, Koelebosch, citadel van Namen en Foix les Caves). Dat het een bijzonder gezellig uitje was, bleek zeer duidelijk, want op de dia's waren louter lachende mensen te zien die meestal een pintje in hun hand hadden (dat was ook wel nodig, want het was dat weekend bloedheet). Dit was tevens het laatste item van de avond waarna we ons, dorstig van al dat foto's kijken, naar de museumbar snelden om gezellig na te praten. Ook hier gingen de themaboeken van Jan en de tekeningen van Wim nog eens van hand tot hand en men raakte niet uitgekeken...

Rob Heckers

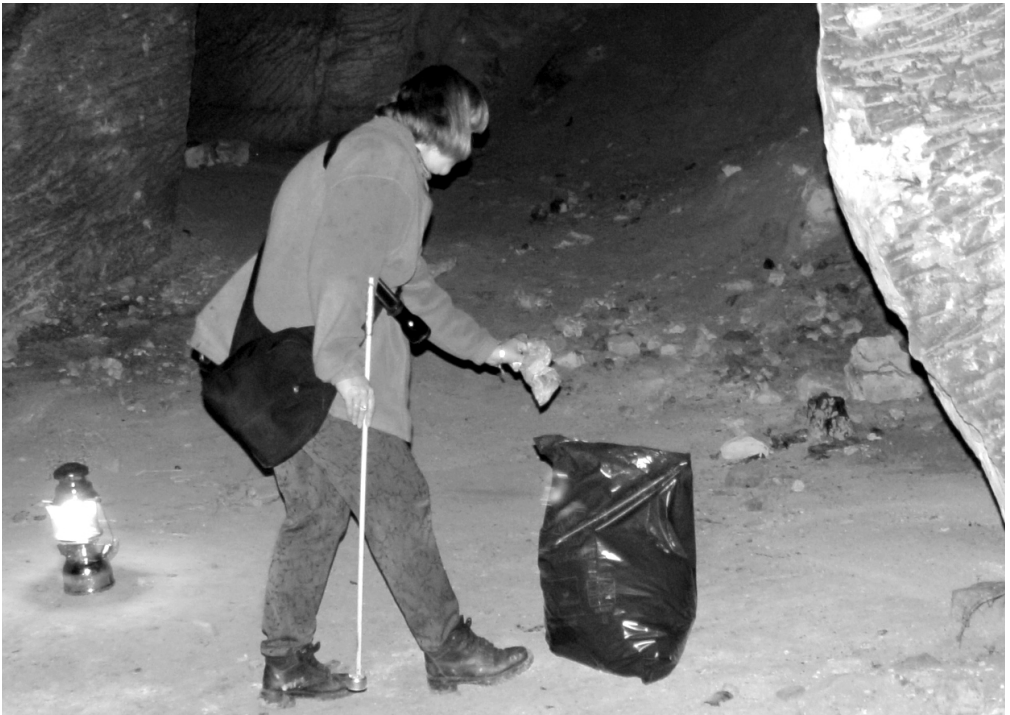
Collectieve toestemming voor onderzoek in archief D.C. van Schaik voor SOK-leden

Tijdens de afgelopen ledenavond heeft de heer Wim van Schaik aangegeven dat alle SOK-leden toestemming krijgen om het gehele archief van zijn vader, ir. D.C. van Schaik, te gebruiken voor onderzoek. Hij heeft daartoe een verklaring gestuurd aan de SOK, waarmee alle SOK-leden het in het Gemeentearchief Maastricht (in het Centre Ceramique) de documenten van D.C. van Schaik ter inzage kunnen krijgen. Er is inmiddels met het Gemeentearchief afgesproken dat SOK-leden die onderzoek in de archieven van ir. D.C. van Schaik willen doen, zich zullen melden met een met een kopie van de betreffende toestemming plus een brief van het SOK-documentatiecentrum. Deze papieren zijn aan te vragen bij het SOK-documentatiecentrum, p.a. Joep Orbons, Holdaal 6, 6228 GH Maastricht.

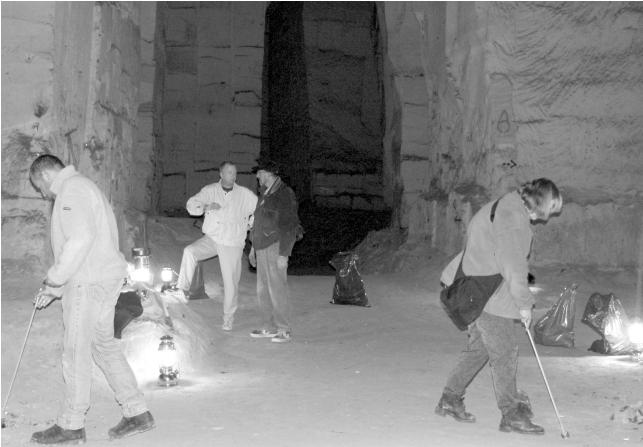
Joep Orbons

Opruimactie in de Caestertgroeve

Ondanks de zeer matige respons op onze website en het artikel in de SOK-Info (in totaal maar liefst twee reacties!), hadden toch nog een tiental mensen op die koude vrijdagavond de weg gevonden naar Caestert, om te helpen met opruimen. Na een korte kennismaking, een rondleiding door de gang waar de volle vuilniszakken liggen te wachten op afvoer naar de vuilnisbelt en een inventarisatie van de meegebrachte spullen, zoals vuilniszakken, werkhandschoenen, tape om de zakken dicht te plakken, en...ahum....bier, togen wij naar een gang, waar een aantal jaren geleden een feest was gehouden. Daar aangekomen, begon één ploeg met het verwijderen van honderden metalen waxinelichtjeshouders, terwijl een andere ploeg begon met het sorteren van de daar aanwezige berg afval. Die bevatte diverse vuilniszakken, die enkele jaren geleden in brand waren gestoken, waardoor de inhoud in een ondefinieerbare brij was veranderd. Dat was geen pretje voor ons opruimers, want je weet maar nooit wat je dan in je handen pakt! Gelukkig hadden we allemaal werkhandschoenen aan en aarzelde niemand bij het opruimen van die troep, zodat deze berg rotzooi al spoedig netjes verpakt in vuilniszakken op afvoer stond wachten.

We troffen tussen de rommel nog een halfvol biervaatje aan, dat na in beweging te zijn gebracht, leegliep en een enorme stank van verschaald bier verspreidde zodat we allemaal naar bier roken zonder ook maar één druppel te hebben gedronken. Ruim een week later was de stank nog steeds niet te harden op die plek! Eén van onze opruimers vond zowaar een zilveren kettinkje dat waarschijnlijk door een jongedame op het feest werd verloren, maar de mooiste vondst van de dag (welis-

waar op een andere opruimplek in het stelsel) was een begraven, vijftien jaar oude en nog altijd gesloten fles rode wijn. We hebben die fles herbegraven en besloten ze ooit nog eens leeg te maken. Eén opruimer was zo fanatiek aan het werk, dat hij de Coleman van een collega aanzag voor een hoop oud ijzer. Hij sloopte die lamp dus vakkundig, tot grote schrik van de eigenaar.

Dat het opruimen aanstekelijk werkt, bleek doordat een toevallig passerend groepje berglopers spontaan meehielp met het verslepen van de loodzware volle vuilniszakken naar de verzamelplek. Hulde aan deze onbekenden! Alles bij elkaar zijn we zo'n anderhalf uur bezig geweest met opruimen op drie verschillende lokaties en we kunnen nu zeggen - na het vullen van een stuk of tien vuilniszakken - dat de groeve nu bijna helemaal schoon is. Uiteraard hebben we die avond niet alleen opgeruimd, maar hebben we ook nog gezellig wat rondgezworven en enkele opruimers, die niet zo goed bekend waren met de groeve, wat bezienswaardigheden laten zien. Er waren verder drie vleermuistellers in ons groepje aanwezig, die een hoop vertelden over het overwinteren van vleermuizen, zodat het ook nog een leerzame avond werd.

Iedereen die geholpen heeft: bedankt! Het was een gezellige avond en ik hoop dat jullie tijdens een volgende opruimactie weer van de partij zullen zijn.

Rob Heckers

Een leuke wetenswaardigheid: het chronogram in Zonneberg

In gangenstelsel Zonneberg staat een inscriptie uit de achttiende eeuw die refereert aan het verscheiden van een Prinsbisschop. De tekst luidt:

“Den pRiEnS Van LUYcK Is oVerLeDen Den seVentWIntIgste Van JannUWarrIU”.

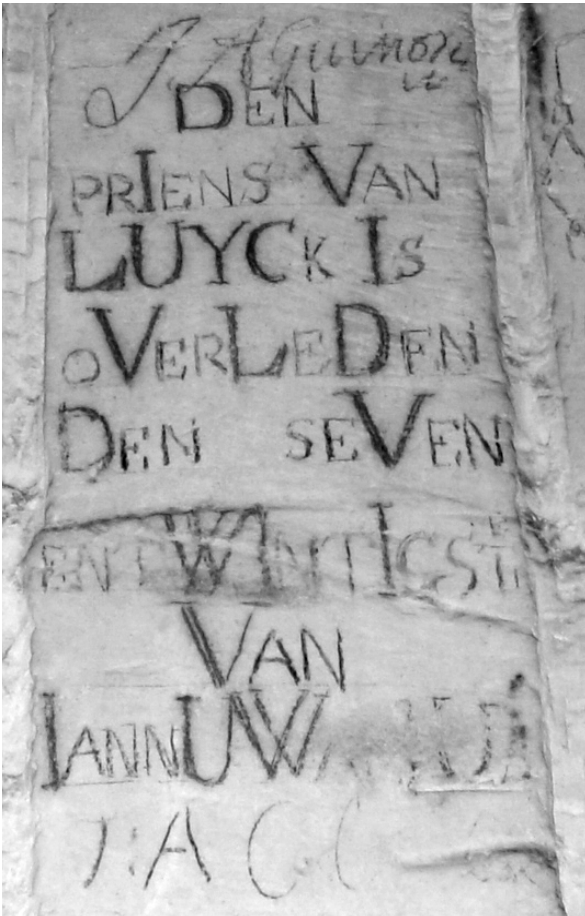
Dit is een zogenaamd “chronogram”. Het heeft betrekking op het sterven van Johan Theodoor van Beieren, die Prinsbisschop van Luik was van 1744 tot zijn sterfdag op 27 januari 1763. Er staat bij het opschrift ook nog een wapenschild, bekroond door een kardinaalshoed.

Een chronogram is een vers of spreuk, waarin een aantal door (rode) hoofdletters gesymboliseerde Romeinse cijfers zodanig zijn verwerkt, dat de som van deze cijfers een bepaald getal vormen (doorgaans een jaartal). Andere termen hiervoor zijn: jaarschrift, jaarvers, jaartalvers, tijdvers, chronicum, chronocom, chronostikon en esteostichon. Het chronogram in Zonneberg is een zogeheten “excellent-” chronogram, omdat alle woorden minimaal 1 cijferletter bevatten.

Terug naar ons opschrift: de grote (rode) letters geven, bij elkaar opgeteld, een jaartal aan:

D = 500
I = 1
V = 5
L = 50
U = 5 (Lees V)
Y = 2 (Lees II)
C = 100
I = 1
V = 5
L = 50
D = 500
----- +
1219

D = 500
V = 5
W = 10 (2 x V)
I = 1
I = 1
V = 5
J = 1 (Lees I)
U = 5 (Lees V)
W = 10 (2 x V)
I = 1
U = 5 (Lees V)
----- +
544

1219 + 544 = 1763, het sterfjaar van Theodoor van Beieren, Prins-bisschop van Luik. Achter het woord "Jannuariu" heeft waarschijnlijk ooit nog de letter "S" gestaan: "jannuarius" was in die tijd een gangbare schrijfwijze.

Maastricht bestond oorspronkelijk uit twee kernen: het vroegere Romeinse castellum (nu: omgeving O.L. Vrouwekerk) en het gebied rondom het graf van St. Servaas (+384) (nu: St. Servaaskerk). De Bisschop van Luik kreeg gezag over het eerste gebied, terwijl de koning/hertog van Lotharingen, later Brabant, het gezag kreeg over het tweede gebied. De van oorsprong hier wonende burgers hoorden bij de ene of de andere partij: "Des Bisschops luyden" en "Des Hertoghs luyden". De twee kernen smolten samen tot één stad met evenwel twee heren als gezagdragers. Dit leidde tot een eigenaardige bestuursvorm: de tweeherigheid (condominium).

Het (stads)gebied stond dus onder gemeenschappelijk gezag en beheer. Het Prinsdom (of Prins-bisdom) Luik was een vorstendom, waar de gezagdrager een bisschop was. Het gebied direct ten zuiden van Maastricht behoorde tot het Prins-bisdom Luik. Hier bevond zich onder meer de Heerlijkheid Sint Pieter, dat direct onder de Prins-bisschop van Luik viel. In dit gebied lag ook de St. Pietersberg met zijn ondergrondse mergelgroeven. De situatie van de tweeherigheid van Maastricht en de heerlijkheid St. Pieter zou blijven bestaan tot de inval van de Fransen in 1794.

Ongetwijfeld zal één of meerdere van genoemde gezagsdragers de "berg" bezocht hebben. Een inscriptie verwijst nog naar het bezoek van Gerard van Groesbeek (1565-1580). Waarschijnlijk heeft een trouwe aanhanger van Johan Theodoor van Beieren het chronogram op de wand van de mergelgang aangebracht. Het zijn trouwens de enige verbanden die te leggen zijn tussen deze gebiedsheersers en de onderaardse mergelgroeven van de St.Pietersberg.

Martin Hoogerwerf / Jaap Brandsma

Muntenvondst in de Zonneberg!

Dat nog lang niet elk hoekje en gaatje Van de Zonneberggroeve is doorzocht, bleek tijdens de recreatieve berglopersavond van 5 december j.l. Ondergetekende liep met zijn vaste bergloopmaatje, Lewie, wat voor zich uit te recreëren in een verlaten uithoek van de Zonneberg, toen ik in mijn ooghoeken iets zagen glimmen in een hoopje losse mergel. Natuurlijk dacht ik in eerste instantie dat het een "beerflessedöpke" of iets dergelijks was, maar na tot een nadere inspectie te zijn overgegaan, bleek het hier om een (waarschijnlijk) gouden munt van ongeveer twee centimeter doorsnee te gaan, met een voor ons op dat moment nog onbekende inscriptie.

Natuurlijk besepte ik meteen dat ik iets zeer bijzonders in handen had en ik ging dus gauw uiterst omzichtig verder zoeken in de losse mergel. Al snel kwamen er een twintigtal munten van verschillende diktes en diameters te voorschijn en we voelden ons natuurlijk de koning te rijk. "Wat een vondst, zoiets is nog nooit gevonden in een groeve!" riepen we uit. Snel zochten we verder in de mergel en onze verbazing was compleet, toen Lewie een beeldje van zo'n dertig centimeter blootlegde. Wat het voorstelde, was niet meteen duidelijk, maar het leek een soort heiligenbeeldje. Omdat we hier met iets héél bijzonders te maken hadden, haastte ik me naar de zogenaamde "Varkensstal", de bekende berglopers-verzamelaarsplaats. Ik hoopten daar andere berglopers aan te treffen, die ons zouden kunnen helpen met het zoeken en ontcijferen van de munten.

Na een vijftal berglopers te hebben aangesproken, spoedden wij ons met ons allen naar de vindplaats, waar Lewie inmiddels nog een beeldje bleek te hebben blootgelegd. De speculaties waren niet van de lucht en al snel werd een "link" gelegd met het artikel in SOK-Medelingen over het zoeken naar de twaalf gouden apostelbeelden, die verstoopt zouden kunnen zijn in de Sint Pietersberg, maar nooit werden gevonden. Zouden wij die nu gevonden hebben? Ondanks dat we de gang nog eens grondig doorzochten, werd er echter niets meer gevonden en bleef het dus bij die twee beeldjes en het stapeltje munten. Na een grondige en vakkundige inspectie van de beeldjes door enkele berglopers, werd vastgesteld

dat ze een treffende gelijkenis met Sint Nicolaas vertoonden en, net als de meeste Sint-Nicolaasbeeldjes, eetbaar waren. Nadat we ook de munten grondig onderzocht hadden, bleken ook die van chocolade te zijn gemaakt. Enkele berglopers begonnen nerveus om zich heen te kijken en wierpen schichtige blikken de donkere gangen in. "Zou hij dan toch bestaan?" werd er zenuwachtig gefluisterd.

Zo ziet u maar weer, beste lezer: Sint Nicolaas denkt ook aan de eenzame berglopers.

Rob Heckers

Ondergronders nu ook in de luchtvaart?

Erik Lamkin mailde ons dat er iets vreemds aan de hand was met de site www.sok.nl. We toetsten dus het adres van de SOK-site in op onze browser en kregen tot onze verbazing een pagina genaamd "Holidaymaker" te zien. Het bleek de site van het reisbureau van Airport Aachen te zijn! Die vinden zeker dat wij, met onze bleke bergloperssmoelen, een uitermate geschikte doelgroep zijn voor hun zonvakanties. Joep Orbons stelde ons echter gerust, dat de SOK-site niet gekaapt is door een fundamentalistische reisonderneming, maar dat er slechts een administratief probleem is met de vorige provider. Onze site zal dus binnenkort weer de oude zijn.

De redactie

Tip! Oplaadbare Mag-lites in de aanbieding

De oplaadbare MAG-LITE zaklamp kost in Nederland over het algemeen ongeveer 180 Euro. SOK-leden die overwegen de zaklamp aan te schaffen, kunnen voor een lagere prijs terecht bij de firma AUBU (Autobedarf Burger GmbH, Nymphenstrasse 131-133, 80636 München, telefoon: 00-49-89-183038). De normale prijs voor de MAG-LITE-Charger is daar 139 Euro, maar momenteel loopt er een ADAC-actie en bedraagt de prijs slechts 99 Euro, inclusief de accessoires voor het opladen via het lichtnet en de auto-sigarettenaansteker. Als de zaklamp via de website www.abu.de besteld wordt, komt er nog 2,95 Euro aan verzendkosten bij en heb je de lamp drie dagen later in huis. Op 15 december 2003 heb ik het voor het laatst gecontroleerd en toen liep de actie nog. Het is mij echter niet bekend hoe lang de aanbieding nog geldt.

Henk Blaauw

MEET THE UNDERGROUND PRESS

Eerst een nagekomen bericht:

„Fluwelengrot kijkt naar Gemeentegrot” (*Limburgs Dagblad van 7 maart 2002*): Het gemeentebestuur heeft laten doorschemeren dat het de exploitatie van de Gemeentegrot in de toekomst wil afstoten. De Fluweelengrot wordt geëxploiteerd door de Stichting Kasteel van Valkenburg en die is „serieus geïnteresseerd in een eventuele overname”.

„Veiligheidsvoorzieningen IKL bovenop oude mergelgroeven” (*Heuvelland van 24.09.2003*): Het IKL gaat boven de **HEERDERBERG, SCHARNDERBERG** en **NIEUWE GROEVE ST. JOSEPH** het bos uitdunnen en bomen verwijderen, die op zwakke plekken staan. De deskundigen van de **VAN SCHAIKSTICHTING** zijn erg bezorgd over de veiligheid. Verder wordt de oude prikkeldraad vervangen, zwerfvuil verwijderd en komt er een nieuw hek om de Heerdergroeve.

„Eerbetoon aan Belgische dwangarbeiders” (*Dagblad de Limburger van 08.10.2003*): De meeste leden van de SOK kennen de betonnen staketsels bij de **BRONSDAELGROEVE** en weten dat dit „iets” met WO II te maken heeft. Nu is er op initiatief van de dorpsraad in Geulhem een herdenkingsbord geplaatst als eerbetoon aan de ongeveer 200 Belgische dwangarbeiders, die er tewerkgesteld waren om de groeve, om BMW-motoren, die ondermeer gebruikt werden in de beruchte V2 vliegende bommen.

„Eeuwenoude familieband met de Sint Pietersberg” (*Kalketrip, Ver. Natuurmonumenten van oktober 2003*): Een stuk over de familie Duchateau, die al „eeuwenlang” de boerderij van **CAESTERT** bewoont. Niet direct een bericht over de ondergrond, maar toch op de een of andere manier ermee verbonden.

„DUIVELSGROT verboden terrein door instortingen” (*DdL van 04.10.2003*): niet alleen in de groeve, maar ook op de groeve dreigt het gevaar. Het dunne plafond is verzakt en kan elk moment instorten. Gevaar dus voor de wandelaars boven op de berg. Er zijn waarschuwborden geplaatst en men zoekt naar een oplossing. Erik **LAMKIN**, die abusievelijk als beheerder van de gangenstelsels

namens de SOK wordt opgevoerd: „Afsluiting is lastig. Die ingang is zo beeldbepalend, elke ingreep doet afbreuk aan het landschap.”

„**Stichting JEZUÏETENBERG onderhoudt en beheert**” (*De Maaspost van 29.10.2003*), „Alleen nog groepsbezoeken voor kunstliefhebbers in Jezuïetenberg” (*Het Belang van Limburg van 05.11.2003*), „**Schat VALBERG zit onder de grond**” (*Nieuwsblad van 08.11.2003*), „**35 jaar Stichting Jezuïetenberg**” (*De Trompetter van 21.11.2003*) en „**Kalksteengrot enkel open voor museale bezoeken**” (*De Weekkrant van 19.11.2003*): De Stichting Jezuïetenberg bestaat 35 jaar en beheert dit sinds 1996 van rijkswege erkende monument. In 2001 ontving de stichting nog de Victor de Stuersprijs van de stad Maastricht voor hun werk tot behoud van deze unieke groeve. Een prachtige kleurenfoto van penningmeester Jacques **JAMIN** siert een van de artikelen.

„**De grot van Frans moet de zoete inval blijven**” en „**In zijn paradijsje heeft Frans nog kwaliteit van leven**” (*DdL*). „Alleen, maar niet eenzaam. Laatste „holbewoner” van Benelux neemt afscheid van grot en leven” (*HBvL*): Tegen de Schaelsberg (**DE DÖLKESBERG**) woont Frans Marx al 14 jaar in een zelfgemaakte grot. Hier staat hij dicht bij de natuur en is niet verziekt door de maatschappij. Maar Frans heeft maagkanker en geeft zichzelf nog een maand. Dan zegt hij de wereld en zijn grot adieu.

„**Grotbewoner Frans Marx (65) overleden**” (*DdL en LD van 17.11.2003*): Volgens zijn vrienden is Frans in alle vrede overleden in de armen van een goede vriendin. Zijn „landgoed” heeft hij nagelaten aan zijn beste vriend, een tuinder uit Friesland.

Een greep uit de stortvloed van artikelen over de instorting onder de Luikerweg. De samenvattingen zijn beperkt tot een kort resumé, want de beschikbare ruimte voor deze rubriek wordt ditmaal toch al royaal overschreden:

04.11.2003: „**Krater PIETERSBERG instorting grotten**” (*DdL*), **Krater na leidingbreuk (LD)**, **Ravage na instorten gangen Sint Pietersberg (Spits)**: Nadat uit een drinkwaterreservoir 3 miljoen liter water is weggespoeld door een leidingbreuk, ontstaat ter hoogte van Bergrust een krater van 7 meter diep en een doorsnede van 10 meter. De rondleidingen door het Noordelijk Gangenstelsel zijn onmiddellijk stopgezet. De komende dagen wordt de veiligheid van het onderliggend gangenstelsel onderzocht. De krater zelf zal opgevuld worden met zand en cement om verdere verzakkingen te voorkomen.

04.11.2003: „**Grotten Maastricht onvoorspelbare attractie**” (*DdL*) en „**Grotten Maastricht zijn onvoorspelbaar**” (*LD*): In een zogenaamd „achtergrondartikel” laat de krant haar „licht schijnen” over de veiligheid van de vele toeristen die de grotten bezoeken. Het dodelijk ongeval van de blokbreker in de **ZONNEBERG**, zo’n 15 jaar geleden, en de discussie die in 1987 door de SOK gevoerd werd over veiligheid (een heel andere discussie) en zelfs de onveiligheid van de **DUIVELSGROT** worden erbij gesleept om - heel suggestief - te veronderstellen dat exploitatie van rondleidingen het zal winnen van de veiligheid. 05.11.2003: „**Grotten Sint Pietersberg dicht na verzakking**” en „**Normaal**”

parkeer ik mijn wagen daar” (HBvL): „Elk uur op het radionieuws werd het gat groter”, aldus Ed HOUBEN. Ook Michiel CREEMERS en Peter CORSIUS komen aan het woord. Ed relativeert nog een keer: „Ik heb nooit anders geweten dan dat er af en toe iets inzakt. Een voordeel: wat is ingestort, kan niet nog eens instorten”. Dat is de regel. De plek bij Bergrust de uitzondering. Aldus de slotzin van het artikel.

05.11.2003: **„Gat Pietersberg nog niet gedicht” (DdL), „Krater Pietersberg door breuk in waterleiding” (LD):** Een poging de krater met cement en zand te dichten is mislukt: het vulsel zakte weg in de diepte. Het ingenieursbureau GEO doet onderzoek hoe het gat wel te dichten. Ook ondergronds wordt de situatie bekeken. Duidelijk is wel dat de krater het directe gevolg is van een breuk in de waterleiding.

06.11.2003: **„Instorting versnelt verhuizing van echtpaar” (LD):** Het koppel woont al 32 jaar op de Sint Pietersberg, pal achter de plek waar de berg instortte. Voor hen is de maat nu vol.

08.11.2003: **„Geen probleem voor atleten Pietersberg” (DdL):** Het leven gaat gewoon door. De instorting hebben geen invloed op het verloop van de 57e editie van de ENCI-bergloop.

08.11.2003: **„Krater op Pietersberg nog open”(DdL):** Het gat wordt pas na het weekeinde gedicht. Omdat eerdere pogingen op niets uitliepen (het vulsel van zand en cement zakte in de diepte weg) is nog niet geheel duidelijk wat de juiste oplossing is. Volgens deskundigen is de 7 meter diepe krater ontstaan door een ontploffing onder Fort Sint Pieter, veroorzaakt door Franse ingenieurs tijdens het beleg van Maastricht in 1673. Door een daar aanwezige vuursteenlaag kaatste de ontploffing terug het gangenstelsel in, waardoor dit erg instabiel werd.

11.11.2003: **„Donderdag start dichtgooien van gat in Luikerweg” (DdL) en „Gat in Luikerweg wordt donderdag met cement gedicht” (LD):** Het gat wordt vanaf donderdag gedicht en de werkzaamheden zullen ongeveer een week duren. Het onderste deel van de krater wordt gevuld met 350 kubieke meter Dämmer, een vulmiddel met een speciale samenstelling op cementbasis, dat alleen over de goede eigenschappen van cement beschikt. Daarna wordt het restant gevuld met zand. Kosten 75.000 Euro.

12.11.2003: **„Betere controle op mergelgroeven is geen overbodige luxe” (De Volkskrant):** De controles vinden plaats in „functionele grotten”, omdat één inspecteur onmogelijk alle gangen in alle groeven kan controleren. Luck WALSCHOT en Ed STEVENHAGEN willen de gevaren echter niet overdrijven.

12.11.2003: **„Controleer zwakke plekken Pietersberg” (DdL):** Het Staatstoezicht op de Mijnen wil dat de gemeente Maastricht alle zwakke plekken in de Sint Pietersberg in kaart brengt. Ook al dreigt er geen acuut gevaar, nieuwe verzakkingen blijven mogelijk.

13.11.2003: ingezonden brieven: **„Deskundigen” door A. van der Stroom en „Frans buskruit” door V. Grummer (DdL):** Beide inzenders vegen de vloer aan

met de deskundigen (zie 8 november) en hun theorie over de ontploffing in 1673. Kern van hun betoog is, dat het fort pas in 1701 werd gebouwd en dat de Fransen in 1794 hun buskruit tot ontploffing brachten. Op een andere plaats. En ze wijzen op het ontbreken van die zogenaamde vuursteenlaag.

14.11.2003: **„Krater berg deels gedicht”** (DdL): De eerste fase van het dichten is succesvol verlopen. De doorgang van het gat naar het gangenstelsel is gedicht met 350 kuub Dämmer, aangeleverd door silowagens uit Duitsland. De komende tijd zal de rest van het gat opgevuld worden. Dat zal zeker nog enkele dagen duren.

14.11.2003: **„Herstel Sint Pietersberg”** (Metro) en **„Steile inspectie Sint Pietersberg”** (De Telegraaf): Twee mooie spectaculaire kleurenfoto's van aan touwen afdalende speleologen/bouwwerkers, die het gat helpen dichten.

21.11.2003: **„Restaurant staat op rand van de afgrond”** en **„Restaurant op Pietersberg uit voorzorg dicht”** (DdL) en **„Chalet dicht uit voorzorg”** en **„Inspuiting gangenstelsel moet Pietersberg weer veilig maken”** (LD): De pilaren onder de Luikerweg zijn instabiel geworden en het Chalet Bergrust grenst onmiddellijk aan de gevarezone. Uit voorzorg heeft het stadsbestuur besloten het restaurant te sluiten.

22.11.2003: **„Bergrust: gesloten wegens mogelijke ramp”** (DdL): Om elk gevaar van instorting uit te sluiten blijft het restaurant gesloten, totdat de ondergrond is opgevuld. Eigenaar Michiel **SCHEEPERS** blijft er nuchter onder. Ergens in de ondergrond verwijst een pijl op de wand naar de bovengrondse tap van het café. „Al jaren zeuren de gidsen dat ik eens mee moet om die pijl te bekijken, maar het is er nooit van gekomen”.

26.11.2003: **„Vrees voor nieuwe instortingen in gangen van Sint Pietersberg”** (LD) Het dak onder de Luikerweg blijkt slechts enkele meters dik. Aan het plafond zijn kleine stalactieten ontdekt, wat duidt op een lekkage van minstens 10 jaar.

27.11.2003: **„Exacte oorzaak instorting Pietersberg blijft onduidelijk”** (DdL en LD): Het is moeilijk te achterhalen of de instorting het gevolg is geweest van een breuk in de waterleiding of dat de leiding is gebroken door de instorting. Daardoor blijft ook onduidelijk wie de schade moet betalen.

29.11.2003: **„Zo veilig als een atoomcentrale”** (DdL en LD): De recente berichten over instortingen doen de vraag opwerpen hoe veilig de groeven in het algemeen wel zijn. De krant sprak met enkele „deskundigen” (Wiel **MISERE** van Staatstoezicht, Ton **BREULS** van de SOK, Elly **MAGNEE** als bergloopster en Ger **EENENS** van Geo Organisation) en kwam tot de conclusie dat de voor het publiek toegankelijke groeven veilig zijn, maar veiligheids garanties kan niemand geven. Met een mooie foto (in kleur LD en zwart-wit in DdL) van de **APOSTELGROEVE**.

„Marathon in Valkenburg is volgeboekt” en **„Marathon in grotten Valkenburg”** (DdL en LD van 31.10 en 01 en 04.11.2003): Na het wielercriterium

nu een marathon door de Gemeentegrot. Onder de noemer „Valkenburgse toestanden” te archiveren.

„Gloednieuwe verbindingsgang in eeuwenoude GEMEENTEGROT” (*Heuvelland van 05.11.2003*) en **„Nooduitgang grot eindelijk open”** (*LD van 29.11.2003*): na jaren vergaderen, voorbereidingen en het echte grote werk is 28 oktober 2003 de nooduitgang aan de Plenkertstraat geopend.

„Kerstmarkt kan niet zonder Glühwein” (*DdL van 08.11.2003*): Volgens de wet mag de gemeente maar voor hooguit 12 dagen ontheffing verlenen voor het schenken van licht-alcoholische dranken, waaronder glühwein in o.a. de Gemeentegrot. Maar de kerstmarkten beginnen al op 21 november. De Keuringsdienst der Waren zal streng toezien op de naleving. Grote paniek en voluit gelobby in Den Haag en verre omstreken.

Door de omvangrijke aandacht, die aan de groeven (met name over de recente instortingen) is besteed, is de verdere berichtgeving over Kerstmarkten e.d. verschoven naar de volgende aflevering van Meet the Underground Press.

„Onderzoek naar veiligheid SIBBERGROEVE” (*LD van 10.11.2003*) en **„Valkenburg wil onderzoek naar Sibbergroeve”** (*DdL van 10.11.2003*): De gemeente wil voor ruim 45.000 Euro onderzoek laten doen naar de veiligheid in de groeve. Dit ondermeer naar aanleiding van de commotie die ontstond toen blokbreker Fer **ROUWET** in een brief waarschuwde voor roekeloze mergelwinning en andere gevaarlijke toestanden in de groeve. Alhoewel de gemeente formeel eigenaar is van de Sibbergroeve, is onduidelijk hoe de eigendomsverhoudingen en verantwoordelijkheden liggen bij bovengrondse eigenaren, gemeente en blokbrekers. Met een mooie foto van Harry **MOLIN** en Jacques **DIEDEREN**.

„Riemst: gemengde gevoelens over Plateau CAESTERT” (*DdL*), **„Cementboeren geven gronden uit handen”** (*Het Nieuwsblad*), **„Gemeente wil behoud D’n Observant en einde grondwaterwinning”** (*HBvL, alle van 13.11.2003*): De overdracht van het plateau van Caestert, inclusief de gangenstelsels, is geen reden tot blind juichen volgens de gemeente. Er wordt niet gesproken over het behoud van de Observant en de dieptewinning van mergel wordt niet gestopt. Uit protest zal de gemeente schitteren door afwezigheid bij de plechtige overdracht van de gronden.

„Leidingbreuk slaat gat van 6 meter diep in weg” (*Het Laatste Nieuws*), **„Angst bij inwoners neemt toe”** (*Het Nieuwsblad*), **„Grondverzakking slaat gat van 8 meter in wegdek”** (*HBvL*), **„Ingestort”** (*DdL*), **„Grotinstorting in Belgisch dorp bij Maastricht”** (*LD, alle van 13.11.2003*): Wat in Maastricht kan, moet ook bij ons kunnen, dachten ze in Riemst. Een instorting van een deel van een mergelgroeve, vermoedelijk (ook) door de breuk van een waterleiding, slaat 's nachts een enorm gat in de Misweg van Zussen. Nog dezelfde dag wordt de krater gevuld met fijn zand en wordt de waterleiding hersteld. De volgende week zal een info-avond worden georganiseerd voor de verontruste buurtbewoners. De komende dagen zal getracht worden om, aan de hand van getuigenissen van oudere inwoners en oude kaarten, een beeld te krijgen van de ondergrond aldaar.

„Koët-toerisme in Riemst” (HBvL van 17.11.2003): Toerisme Limburg heeft er een attractie bij. Steeds meer mensen uit de verre omgeving zakken af naar Zussen om zich aan het fameuze gat te vergapen.

Verzakking slaat enorm gat in wegdek in Riemst

Ook in België worden flitspalen in brand gestoken. Dit gegeven, plus de instorting in Zussen zijn treffend samengebracht in deze cartoon uit Het Belang van Limburg.

„Info over broze ondergrond voor verontruste Zussenaren” (HBvL van 18.11.2003): Op 21 november organiseert de gemeente een informatieve bijeenkomst voor de bewoners over de ondergrond van Zussen.

„Verzakking” (DdL) en **„Zwaar verkeer uit Zussen”** (LD van 26.11.2003): Zwaar verkeer zal met onmiddellijke ingang verboden worden op de Misweg.

Bijgewerkt tot 6 december 2003.

Met dank aan de correspondenten Nina van Bergen, Valère Ceulen, Mark Dirix, Philip Duchateau, Peter Houben, Peter Kleynen, Erik Lamkin, Jacques Maes, Huub Mommers, Gilberte Nicolaes, Jan Paul van der Pas, Joep Orbons en Jean-Pierre Willems.

Voor knipsels, kopieën en uittreksels kunt u terecht op het bekende adres: Bovenstraat 28, B3770 Kanne-Riemst. Telefoon/fax: 012-454059.
Email: tbreuls@skynet.be

Fotoverantwoording

Alle foto's in deze uitgave: Rob Heckers

LEDENAVOND OP VRIJDAG 9 JANUARI OM 19.30 uur IN HET NATUURHISTORISCH MUSEUM MAASTRICHT. TOT DAN!

Groeven in beheer bij de SOK danwel de stichting Ir. D.C. van Schaik:

Bovengenoemde organisaties hebben een aantal groeven in beheer of een collectieve vergunning voor een groeve.

Voor het betreden van deze groeven moet U contact opnemen met de beheerder:

Bij inbraak in één van deze groeven:

Bij constatering van inbraak en of vernielingen aan een van de groeven dit direkt melden, liefst dezelfde dag nog.

Melden van vernielingen bij onderstaande personen. Als de eerste niet bereikbaar is, dan de volgende op de lijst.

- 1e Groevebeheerder van die groeve. Voor namen en telefoonnummers, zie hierboven.
- 2^e Olav Hensing, Technische commissie
- 3^e Ieder bestuurslid van de Van Schaikstichting of de SOK. Voor namen en telefoonnummers, zie pagina 2.

De SOK en de Van Schaikstichting stellen zich ten doel dat de afsluiting van de groeve binnen 24 uur hersteld is.

De Sint Pietersberg:

Groeve:	Beheerder:	Telefoon:
Koeleboschgroeve	Ed de Grood	043-350 54 87 (90)
Roothergroeve	John Hageman	043-364 54 19
Nieuwe groeve	Han Bochman	043-601 01 58
Apostelgroeve	Ton Breuls	00-321 245 4059
Theunisgroeve	Giel Bindels	043-347 25 60
Gewandgroeven	Joep Orbons (tijdelijk)	043-361 87 93
Scharnderberg	John Knubben	043-361 12 27
Fallenberggroeve (niet toegankelijk)	Valère Ceulen	043-321 17 59
Keldertjes Slavante	Ad Lagas	043-325 35 86
Houbensbergske	Erik Honée	043-325 61 10

De Sint Pietersberg wordt beheerd door de Vereniging Natuurmonumenten. De SOK heeft een collectieve onderzoeksvergunning voor de Zonneberg en het Noorderlijk Gangenstelsel. Onderzoeksaanvragen moeten ingediend worden bij het secretariaat van de SOK. Toezichthouder van de beide groeven is Harm Hovens, Bergerstraat 163, 6226 BC Maastricht, telefoon: 06-55825192.

De S.O.K.-Info
is een uitgave van de
Studiegroep Onderaardse Kalksteengroeven,
Natuurhistorisch Genootschap Limburg.